

Олександр Гончаров (м. Київ)

VII конференція Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України

*1 березня 2019 р. в Науково-дослідному інституті українознавства МОН України
відбулася VII (звітно-виборча) конференція Київської міської організації
Національної спілки краєзнавців України*

З часу проведення попередньої, IV (звітно-виборчої) конференції Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України, яка відбулася 23 березня 2016 року, минуло практично три роки. Відповідно, закінчувався термін повноважень виборних керівних органів КМО НСКУ, які обирались за попередніми Статутом НСКУ і Положенням про Київську міську організацію НСКУ на трьохрічний період. В роботі звітно-виборчої конференції взяли участь 30 делегатів (із 39 обраних) та запрошені. Відкрив і вів конференцію голова Київської міської організації НСКУ Олександр Гончаров.

Теплі вітання від голови Національної спілки краєзнавців України, члена-кореспондента НАН України Олександра Реєнта передала делегатам і гостям конференції перший заступник голови НСКУ Руслана Маньковська. Вона вручила членські квитки новим членам Спілки, а також грамоти та подяки активістам столичної організації НСКУ.

Із звітною доповіддю правління виступив член президії НСКУ, голова Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України Олександр Гончаров. Охарактеризувавши організаційну роботу правління, він зазначив, що у звітному періоді столична організація Спілки зростає на 30 осіб і загальна кількість членів організації становить 190 осіб. Створено декілька нових осередків. Виконуючи вимоги законодавства та рі-

шення VI (позачергової) конференції КМО НСКУ, керівництво організації в червні 2017 р. здійснило заходи щодо реєстрації змін до відомостей про організацію, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (реєстрація стосувалася змін до установчих документів). У звітному періоді Київська міська організація НСКУ продовжила видання матеріалів своїх конференцій. Так, у квітні 2017 р. вийшли друком в одній збірці матеріали II (позачергової) та III (звітно-виборчої) конференцій КМО НСКУ. Готуються до видання й матеріали інших конференцій.

Однією із основних в діяльності Київської міської організації НСКУ є наукова та науково-популяризаторська робота. Члени організації були авторами і співавторами наукових, науково-методичних та науково-популярних праць (монографії, навчальні посібники, брошури), а також

опублікували значну кількість статей у періодичних виданнях. Лише у спілчанському науковому журналі «Краєзнавство» у звітному періоді ними опубліковано 66 статей і матеріалів.

Київська міська організація НСКУ, її члени організували та брали участь у наукових конференціях. Зокрема, спільно з кафедрою етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка продовжено проведення «Києвознавчих читань». Так, 29 березня 2017 р. на історичному факультеті університету відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура. До 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.». У заході взяли участь понад сто осіб. Близько третини – члени Спілки. Науковий форум розглянув широку києвознавчу тематику. У листопаді того ж року за фінансової участі КМО НСКУ матеріали конференції вийшли друком.

Члени Київської міської організації НСКУ взяли участь в організації і роботі низки інших наукових конференцій: XIV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Українське краєзнавство в соціокультурному просторі: історичні ретроспекції та виклики сучасності» (листопад 2016 р., Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова), Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України» в рамках IV Краєзнавчих читань пам'яті Петра Тронька (листопад 2017 р., Національна історична бібліотека України), історико-краєзнавчої конференції «Західні околиці Києва сто років тому» (квітень 2017 р., на базі кабінету краєзнавства Святошинського Центру позашкільної роботи та музею історії району), Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю Будинку-музею Тараса Шевченка (жовтень 2018 р.) та ін.

Значна робота здійснена з організації «круглих столів», презентацій наукових та науково-популярних видань. Активну роботу в цьому напрямку здійснювали члени осередку КМО НСКУ в Науково-дослідному інституті українознавства МОН України – працівники відділу культурологічних досліджень, які неодноразово проводили презентації своїх праць, влаштовували лекції-дискусії у Мистецькому арсеналі. Між Київською міською організацією НСКУ і НДІ українознавства зміцнюється співробітництво в рамках угоди про співпрацю. У звітному періоді троє молодих учених – членів КМО НСКУ отримали премію Київського міського голови за досягнення у розбудові столиці України в номінації «Наукові досягнення». Двоє з них – працівники Інституту українознавства – Олена Соболева (2017) та Оксана Овсіюк (2018) отримали премії за поданням Київської міської організації НСКУ. Володимир Милько (2018) – за поданням НСКУ.

Презентації наукових та науково-популярних видань проводили також Олег Бажан, Сергій Вакулишин, Віктор Киркевич та інші члени організації.

У звітному періоді Київська міська організація НСКУ проводила роботу у галузі освітнянського краєзнавства, приділяючи значну увагу учнівській та студентській молоді. Так, члени Спілки – співробітники і керівники Інституту історії України НАН України – Андрій Блануца, Володимир Дмитрук, Руслана Маньковська, Володимир Милько, Валерій Смолій, Олександр Реєнт, Валерій Томазов працюють з учнями – членами відділення історії Київської Малої академії наук учнівської молоді (завідувач відділення – Софія Сивенко, член НСКУ). Члени організації (Лілія Іваницька, Георгій Чорний та інші) брали участь в організації екскурсій,

читанні лекцій для студентів та учнів з питань киевознавства.

Значну роботу краєзнавчо-туристського спрямування здійснює осередок КМО НСКУ в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (голова осередку – Світлана Бабушко, завідувач кафедри туризму). Проводилася активна наукова робота з популяризації туристичного краєзнавства, різноманітні освітні заходи, зокрема виїзні практичні заняття територією України і за кордоном тощо. Осередок КМО НСКУ в ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (голова осередку – Павло Сацький) щорічно упродовж ряду років у партнерстві з Національною спілкою краєзнавців України та іншими зацікавленими організаціями проводив Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт «Мальовнича Україна – туристичний край».

Київська міська організація НСКУ у звітному періоді продовжувала співпрацювати з організаціями та установами позашкільного краєзнавчого напрямку: Українським державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді Міністерства освіти і науки України та Київським центром дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання, де діє осередок КМО НСКУ на чолі з Володимиром Семенюком. Так, у проведенні фінальних етапів V міського конкурсу юних екскурсиводів-музезнавців навчальних закладів м. Києва, які відбулися у жовтні-листопаді 2016 року у приміщенні Київського центру дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання та Будинку вчителя, взяли участь члени організації Наталія Кузіна, Олександр Гончаров, Дмитро Омельченко. Десять фіналістів конкурсу за поданням КМО НСКУ були від-

значені «Подяками» Національної спілки краєзнавців України.

Київський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання на початку грудня 2017 року провів I фестиваль краєзнавчого активу м. Києва «Свою Україну любіть!». У заході взяли участь понад 150 школярів. НСКУ представляли Володимир Дмитрук та Володимир Семенюк. Під час урочистого відкриття форуму було зачитане вітальне слово голови Національної спілки краєзнавців України О.П. Реєнта.

У галузі культурно-просвітницької роботи Київська міська організація НСКУ співпрацювала з бібліотеками та музеями столиці – Національною історичною бібліотекою України, з Державною науковою архітектурно-будівельною бібліотекою імені В. Г. Заболотного (ДНАББ) та ін. Члени КМО НСКУ (Олег Бажан, Володимир Дмитрук та ін.) брали участь в реалізації соціально-бібліотечного проекту «Історія малих міст України», що здійснювався ДНАББ під егідою Міністерства регіонального розвитку та будівництва України у 2008–2017 роках. Вагомим є результатом цього проекту – видано структуровані за областями 25 бібліографічних покажчиків «Малі міста України».

Значну культурно-просвітницьку діяльність у звітному періоді проводили окремі члени організації, зокрема краєзнавець і колекціонер, член президії Київської міської організації НСКУ, лауреат Премії імені Дмитра Яворницького Національної спілки краєзнавців України Віктор Киркевич, котрий щорічно влаштовує виставки в музеях столиці, присвячені питанням державотворення. Ця тематика у звітному періоді набула ще більшої актуальності у зв'язку з відзначення 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.

У березні 2017 р. виставку з особистої колекції В. Киркевича, присвячену подіям 1917–1918 рр., влаштовано у Верховній Раді України.

Київська міська організація НСКУ та її члени беруть участь у вирішенні актуальних питань суспільно-політичного життя столиці, пов'язаних з найменуванням (перейменуванням) вулиць столиці тощо. Члени організації (Олег Бажан, Олександр Бонь, Володимир Дмитрук, Олександр Гончаров, Ігор Левитський, Іван Патриляк, Наталія Терес та ін.) брали активну участь в теле- і радіопередачах з питань суспільно-значимої тематики. Сергій Вакулишин, Олександр Реєнт, Георгій Чорний та інші виступали на сторінках преси.

Окрім уже згаданих членів Київської міської організації НСКУ, значну краєзнавчу роботу в столиці, а також регіонах країни, здійснюють Сергій Гальченко, Галина Денисенко, Микола Дмитренко, Валентина Іршенко, Григорій та Марія Казьмирчуки, Тетяна Катаргіна, Сергій Кот, Володимир Костюк, Анатолій Коцур, Дмитро Омельченко, Сергій Попович, Світлана Смілянець, Лариса Тронько та інші.

Члени столичної організації НСКУ беруть активну участь у процесах формування громадянського суспільства, зокрема працюють у складі міських науково-редакційних груп з підготовки матеріалів до актуальних проблем, комісій КМДА, очолюють чи працюють у керівних органах громадських організацій політичного спрямування, наукових товариств та творчих спілок.

Київська міська організація НСКУ також підтримує громадськість та органи місцевої влади столиці у вирішенні проблем охорони пам'яток культури та історичних місцевостей. Так, з лютого 2017 року КМО НСКУ є офіційним партнером Всеукраїнського архітектурного закритого конкурсу на ескізний проект відродження річки Почайни з благоустроєм території «Парк Почайна».

Підводячи підсумки діяльності Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України у звітному періоді, доповідач зазначив, що організація досить успішно працювала в багатьох напрямках, передбачених Статутом НСКУ та Положенням про КМО НСКУ. Разом з тим, передусім через фінансові труднощі та певні недопрацювання, залишаються нереалізованими низка рішень. Йшлося також про плани на ближче майбутнє.

В обговоренні звітної доповіді взяли участь: Кирило Третяк – киевознавець, кандидат історичних наук, координатор програми Східно-європейського центру багатопартійної демократії в Україні; Оксана Овсіюк – завідувач відділу культурологічних досліджень Науково-дослідного інституту українознавства МОН України, кандидат історичних наук; Микола Дмитренко – провідний науковий співробітник відділу української та зарубіжної фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, доктор філологічних наук, професор; Анатолій Коцур – професор кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, головний редактор журналу «Часопис української історії», лауреат Премії імені Дмитра Яворницького НСКУ; Віктор Киркевич – краєзнавець, колекціонер, заслужений працівник культури України, лауреат Премії імені Дмитра Яворницького НСКУ; Світлана Смілянець – заступник генерального директора з наукової роботи Національної історичної бібліотеки України; Наталія Терес – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови КМО НСКУ, член комісії з найменувань при Київському міському голові, кандидат історичних наук.

Обговоривши звіт правління міської організації за три роки, конференція визнала роботу правління задовільною. Також було заслухано звіт ревізійної комісії (доповідач Ганна Мельник – голова комісії).

Конференція, у відповідності з нині діючими статутними документами, обрала новий склад правління терміном на 5 років у кількості 23 осіб.

Головою Київської міської організації НСКУ обрано Олександра Гончарова, заступником – Наталію Терес, відповідальним секретарем – Наталію Кашеварову. Обрано також президію КМО НСКУ у складі 7 осіб.

Конференція внесла зміни до «Положення про ревізійну комісію Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України», обрала голову та членів ревізійної комісії КМО НСКУ (5 осіб).

Світлина Олексія Лупандіна